Sprawozdanie Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia
za rok akademicki 2017/2018

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni (AMW) funkcjonuje w oparciu o:

1. Decyzję Rektora-Komendanta nr 57 z dnia 12 lutego 2012r. w sprawie utworzenia w Akademii Marynarki Wojennej uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia).
2. Uchwałę nr 26 w sprawie określenia celów, zadań, zasad oraz metod wdrażania i udoskonalania uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.
3. Uchwałę Senatu nr 11/2015 z 15 marca 2015 w sprawie zmiany uchwały nr 26 z 29.05.2014 r, dotyczącej systemu zapewnienia jakości kształcenia.
4. Decyzję Rektora-Komendanta nr 114 z dnia 29 września 2016 w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu Jakości Kształcenia.

Zespół Jakości Kształcenia na WNHiS w obecnym składzie powołany został Decyzją Dziekana 13/D/2017. Do zadań WZJK należy opracowywanie wewnętrznych procedur umożliwiających diagnozę i ocenę jakości procesu kształcenia jako podstawy wprowadzania działań korekcyjnych; monitorowanie stanu zaspokojenie potrzeb edukacyjnych studentów oraz oczekiwań pracodawców.

Obszary działalności WZJK

KRYTERIUM 1
(Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni)

Koncepcje kształcenia realizowane w ramach kierunków studiów na WNHiS monitorowane są w sposób systematyczny, tak w odniesieniu do ich zgodności ze stosownymi regulacjami prawnymi (w tym, dotyczącymi misji i strategii AWW), jak i oczekiwaniami środowiska społeczno –gospodarczego odnośnie wiedzy i umiejętności absolwentów. Diagnoza stanu potrzeb w tym zakresie umożliwia modyfikowanie programów kształcenia w zakresie ich treści i oczekiwanych efektów oraz doskonalenie organizacyjnej i merytorycznej płaszczyzny praktyk studenckich. Podejmuje się także działania, w ramach projektów i prac studenckich (związanych z różnymi przedmiotami kształcenia) na rzecz środowiska lokalnego np. ewaluacja Bursy Gdańskiej czy też praca opiekuńczo-wychowawcza w hospicjum dla dzieci *Pomorze Dzieciom*

), co sprzyja pogłębianiu współpracy i przynosi dwustronne korzyści w postaci wzrostu zaangażowania i kompetencji studentów oraz implementacji ich pomysłów i inicjatyw na grunt praktyk społecznych i edukacyjnych.

KRYTERIUM 2

(Program kształcenia oraz możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Na WMHiS trwają prace nad dostosowaniem Programów kształcenia do Uchwały Nr 9/2018 Senatu Akademii Wojennej im. Bohaterów Westerplatte z dnia 21 maja 2018 roku w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących projektowania programów kształcenia dla studiów wyższych. Programy są modyfikowane w powołanych do tego celu zespołach, będą także uwzględniały uwagi interesariuszy zewnętrznych (spotykających się z kadrą w ramach cyklicznych spotkań). Struktura i zawartość merytoryczna programów kształcenia i planów studiów zostanie przedstawiona studentom AMW. Zmodyfikowane programy kształcenia będą obowiązywały w roku akademickim 2018/2019.

WZJK przygotował ankietę (której wyniki zostaną opracowane i opublikowane na początku kolejnego roku akademickiego), która pozwoli, między innymi, na dokonanie oceny i wskazanie nieprawidłowości pojawiających się w związku z układem przedmiotów kształcenia (ich diachronicznym porządkiem) i powtarzaniem się treści kształcenia oraz planowaniem procesu dydaktycznego. Uzyskane wyniki pozwolą na uzupełnienie i poszerzenie informacji uzyskanych w toku badań ogólnouczelnianych. Pracownicy WNHiS zostaną zapoznani z efektami ewaluacji przez swoich bezpośrednich zwierzchników.

WZJK w roku akademickim 2017/2018 monitorował karty przedmiotów i ich dostępność na stronie Wydziału. W bieżącym roku akademickim wprowadzono nowy wzór karty przedmiotu, przy jego konstrukcji uwzględniono uwagi PAKA dotyczące stwierdzonych, w toku kontroli w roku akademicki 2016/2017, nieprawidłowości w doborze metod ewaluacji efektów kształcenia. Zjawisko to występuje obecnie sporadycznie, podobnie jak niedociągnięcia w zakresie formułowania efektów kształcenia. W celu całkowitego wyeliminowania niedociągnięć i usprawnienia procesu tworzenia kart przedmiotów, WZJK zamierza przeprowadzić warsztaty, których celem jest doskonalenie umiejętności dydaktycznych pracowników (Czernica, wrzesień 2018). Jednocześnie WZJK w trosce o realizację założeń programowych dokonał przeglądu metod kształcenia stosowanych w procesie dydaktycznym (o opinie w tej kwestii zwrócił się także do studentów w ramach wspomnianej powyżej ankiety). W oparciu o przeprowadzoną analizę wnioskować można, iż w trakcie zajęć stosuje się powszechnie

formy i metody aktywizujące proces uczenia się i umożliwiające samodzielne dochodzenie do wiedzy, a także nabywanie kompetencji społecznych, takie jak: praca w grupach, warsztaty, metoda projektów, metody problemowe, dyskusje i debaty, itp. Stwarza to okazję do kształtowania umiejętności niezwykle istotnych z perspektywy studentów WNHIS (ich kompetencji zawodowych); komunikowania się, przyjmowania odpowiedzialności, współpracy, rozwiazywania problemów.

WZJK w roku akademickim 2017/2018 podjął także prace nad adaptacją dzienniczka samooceny studentów (umożliwiającego studentowi diagnozę kompetencji osobowych i zawodowych oraz diagnozę własnego rozwoju) na potrzeby wszystkich kierunków studiów realizowanych na WNHiS, kontynuując tym samym, ważną i cenną inicjatywę swoich poprzedników. W październiku 2018 roku dokument zostanie upubliczniony i zarekomendowany studentom pierwszego roku.

W trosce o wysoki poziom prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) na WNHIS obwiązuje procedura zatwierdzania ich tematów przez komisje, które powołuje Dziekan (ich członkami są samodzielni pracownicy naukowi, wgląd w tematykę i prawo oceny maja także przedstawiciele WZJK). Pod uwagę bierze się: zgodność tematu ze studiowanym kierunkiem/specjalnością, poprawność językową, możliwości eksploracji badawczej tematu, jego problematyzację. Taka wstępna weryfikacja umożliwia eliminację i modyfikację tematów budzących zastrzeżenia oraz realizację priorytetowej zasady tworzenia prac o charakterze teoretyczno – empiryczny (na profilach praktycznych). Co stwarza okazje do rozwoju metodologicznych kompetencji studentów. Wszystkie prace dyplomowe podlegają procedurze weryfikacji z wykorzystaniem systemu Plagiat. Recenzenci prac wyznaczani są przez Dyrektorów Instytutu i reprezentują stosowne dyscypliny wiedzy. Przestrzegane są procedury dotyczące organizacji i przebiegu egzaminów dyplomowych. Ponadto prace dyplomowe podobnie jak prace zaliczeniowe i egzaminacyjne weryfikowane są losowo (po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej) przez członków WZJK pod kątem zgodności zastosowanych kryteriów oceny z kryteriami zawartymi w kartach przedmiotów.

W trosce o poziom metodologicznych kompetencji pracowników WNHiS, w roku akademickim 2017/ 2018 WZJK zainaugurował cykl spotkań i warsztatów, które mają stwarzać okazję do dyskusji wokół strategii badawczych funkcjonujących na gruncie współczesnej metodologii, prezentowania badań stanowiących egzemplifikacje ich wykorzystania w praktyce, demonstrowania własnych projektów badawczych. Taka formuła cyklu umożliwia z jednej strony doskonalenie warsztatu promotorów / przyszłych promotorów prac dyplomowych, z drugiej tworzy okazje do dyskusji wokół własnych zamierzeń naukowych.

KRYTERIUM 3
(Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia)

WZJK w celu zapewnienia skuteczności wewnętrznego systemu jakości kształcenia podjął działania o charakterze:

- diagnostycznym, polegające na zbieraniu i przetwarzaniu informacji uzyskanych w trakcie badań ankietowych (aktualnie prowadzonych przez WZJK oraz przeprowadzonych przez Samorząd Studencki), w czasie rozmów z opiekunami roczników oraz pracownikami Wydziału, w celu zidentyfikowania słabych i mocnych punktów procesu kształcenia;
- korekcyjnym i edukacyjnym, służące konstruowaniu i wdrażaniu inicjatyw zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia i związanych z nią procedur, w tym zakresie priorytetem są formy samodoskonalenia warsztatu pracy kadry WNHiS (cykle spotkań ,warsztaty w Czernicy);
- ewaluacyjnym, ukierunkowane na systematyczne i epizodyczne monitorowanie programów kształcenia, procesu dydaktycznego, przepływu informacji na WNHiS;
- popularyzatorskim, polegające na upublicznianiu wyników prowadzonych badań.

WZJK pozytywnie ocenia współpracę ze wszystkimi podmiotami odpowiedzialnymi za jakość kształcenia na Wydziale i realizacje związanych z nią procedur.

KRYTERIUM 4
(Kadra prowadząca proces kształcenia)

Na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych priorytetem polityki kadrowej jest zatrudnianie osób na stanowiskach dydaktyczno – naukowych oraz posiadających kwalifikacje niezbędne do prowadzenia określonych przedmiotów kształcenia. W roku akademickim 2017/2018 potencjał kadrowy zwiększył się w związku z zatrudnieniem nowych pracowników: na etacie asystenta 2 osoby, adiunkta – 2 osoby.

Przy ocenie kadry WNHiS uwzględnienia się opinie studentów, a zapoznanie z wynikami przeprowadzonych ankiet odbywa się w czasie indywidualnych rozmów z dyrektorami Instytutu i ma charakter poufny. WZJK nie ma możliwości wglądu w wyniki ankiet.

W poszczególnych Instytutach obowiązuje harmonogram hospitacji o ich wynikach i zaleceniach pohospitacyjnych informuje pracownika Dyrektor Instytutu. WZJK zgłosił propozycje prowadzenia hospitacji koleżeńskich, które umożliwiłyby upowszechnianie dobrych praktyk dydaktycznych i doskonalenie warsztatu własnej pracy.

.

KRYTERIUM 5
(Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia)

Na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych (na kierunku Wojsko w systemie służb publicznych i Stosunki międzynarodowe) prowadzi się, przy współudziale środowiska społeczno – gospodarczego, projekty zmierzające do rozwoju społecznych kompetencji studentów. W efekcie tej współpracy 60. studentów odbyło płatne staże (44 osoby w kraju, 16 za granicą). W wyniku tej współpracy zmodyfikowana system praktyk na kierunku pedagogika.

KRYTERIUM 6
(Umiędzynarodowienie procesu kształcenia)

Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych zawarł 10 umów bilateralnych z partnerami zagranicznymi w ramach programu Erazmus +. W roku akademickim 2017/2018 z możliwości wyjazdu na uczelnie zagraniczne skorzystało 20. Studentów. Studenci i pracownicy kierunku stosunki międzynarodowe mają także możliwość uczestniczenie w wyjazdach studyjnych (mających na celu doskonalenie kompetencji).

Jednym z rezultatów procesu umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest kontynuacja modyfikacji treści nauczania języka angielskiego (powiazanie ich z tematyką studiów).

W ramach zdobytych doświadczeń i w trosce jakość i aktualność programu kształcenia w oparciu o wnioski z wizyt studyjnych, w roku akademickim 2017/2018 zorganizowano seminarium, gdzie podjęto temat kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe. W seminarium uczestniczyli partnerzy z Political Science Departament of the United States Naval Academy oraz Universidad Carlos III de Madrid.

KRYTERIUM 7
(Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia)

Infrastruktura Wydziału zlokalizowana jest w budynku numer 5 AMW. Zlokalizowane tam są sale dydaktyczne, jak i pomieszczenia nauczycieli akademickich. Wydział dysponuje

salą 119 i jedną z aul w Audytorium AMW. Wydział korzysta również z sal dydaktycznych w Domu Studenckim nr 1. Pożyteczną praktyką w Uczelni jest to, iż w trakcie roku akademickiego co najmniej dwukrotnie dokonany jest przegląd wyposażenia sal wykładowych i oceniane jest ich przygotowanie do kolejnych semestrów (zimowy, letni). Warto zwrócić uwagę na dostosowywanie infrastruktury Uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, gdyż ten element budzi zastrzeżenia. Nadmienić należy, że bariery nie dotyczą jedynie infrastruktury Wydziału, ale np. braku wyposażenia w odpowiedni sprzęt chociażby w Bibliotece AMW, czy braku dostosowania stron AMW i Wydziałów do potrzeb osób niedowidzących. Wyzwaniem jest też dostosowanie sal dydaktycznych do potrzeb praktycznych metod kształcenia – przystosowanych do np. prowadzenia debat, dostępu pełnotekstowych baz danych, pracy w grupie. W tym kontekście warto podkreślić również, że zajęcia praktyczne na Wydziale mają zbyt liczne grupy, co utrudnia prowadzenie zajęć, a także weryfikację stopnia osiąganych efektów kształcenia. W roku 2017/ 2018 kontynuowane były działania zmierzające do poszerzenia zaplecza dydaktycznego (kierunek pedagogika) o pomoce naukowe wykorzystywane w procesie kształcenia dzieci objętych kształceniem na poziomie elementarnym.

KRYTERIUM 8
(Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia)

Bardzo ważną rolę w procesie wsparcia uczenia się i osiągania efektów kształcenia są projekty realizowane są na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych na kierunkach Wojsko w systemie służb publicznych oraz Stosunki międzynarodowe. Głównym celem projektu na kierunku Wojsko w systemie służb publicznych jest wzmocnienie kompetencji zawodowych, komunikacyjnych i analitycznych 40 studentek i studentów ostatnich czterech semestrów studiów pierwszego stopnia kierunku Wojsko w systemie służb publicznych na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. Każdy cykl projektowy wzmacniają podróże studyjne do trzech polskich szkół wyższych o profilu wojskowym: Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie, Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu.

W roku akademickim 2016/2017 rozpoczęła się pierwsza edycja projektu. Projekt zakłada realizację dwóch edycji, kontynuowany był w bieżącym roku (2017/2018) W projekcie kierunku Stosunki międzynarodowe w ciągu trzech lat udział weźmie 108 studentów ostatnich dwóch semestrów. Realizacja przewidzianych w projekcie działań zakłada w każdej edycji zagraniczną wizytę studyjną połączoną z realizacją projektu z partnerem zewnętrznym. Podróż studyjna zrealizowana zostanie w każdej edycji w Stanach Zjednoczonych lub Państwie Unii

Europejskiej i trwać będzie ok. 5 dni. W roku akademickim 2017/2018 została zrealizowana druga edycja projektu. Projekt zakłada realizację trzech edycji.

Studenci WNHiS aktywnie działają w kołach naukowych: Kole Aktywnego Pedagoga, Dziennikarskim Kole Naukowym, Kole Naukowym Geopoliticus, Koło Naukowe Młodego Menadżera . Warto wspomnieć o działalności Koła Aktywnego Pedagoga, gdzie studenci poprzez organizację wydarzeń skierowanych do dzieci weryfikują i pogłębiają nabyte w procesie kształcenia umiejętności i kompetencje społeczne. Studenci pod okiem opiekunów zorganizowali Mikołajki, Bal karnawałowy dla dzieci w Akademii Marynarki Wojennej, Bal karnawałowy dla dzieci z Hospicjum im. Dutkiewicza, a także liczne zbiórki charytatywne.

Studenci są wspierani w sytuacjach trudnych przez opiekunów roczników, których obowiązkiem jest spotkać się ze swoimi grupami minimum raz w semestrze oraz przez Prodziekana ds. kształcenia i studenckich. Studenci Wydziału chętnie korzystają z pomocy, co wskazuje na zaufanie do opiekunów i Prodziekana. Problemy studentów dotyczą nie tylko sfery kształcenia, ale często trudnych sytuacji życiowej i materialnej. Studenci mają dostęp do informacji na temat Funduszu Pomocy Materialnej, a także obowiązujących w AMW i na Wydziale przepisów za pośrednictwem strony internetowej WNHiS. Podlega ona systematycznym aktualizacjom przez pracowników Wydziału.

Pełnomocnik Dziekana ds. jakości kształcenia

dr hab. Ewa Zalewska